

Mi, ne oni – inkluzija osoba s invaliditetom u život i poslanje Crkve (1)

ZAGREB (IKA) 01.08.2024. / 11:54

Zajednica „Bartimej“, čiji su članovi osobe s invaliditetom i njihove obitelji te volonteri s područja Varaždinske biskupije, nastala je na inicijativu vlč. Leonarda Šardija, povjerenika za pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije. Ovaj novinarski projekt ima za cilj ukazati na činjenicu da Crkva u svom pastoralnom djelovanju brine o osobama s invaliditetom, a specifičan pastoral te posebni povjerenici-svećenici na susretima poput spomenutog „Bartimeja“, brinu za ljudsku, duhovnu, intelektualnu i socijalnu formaciju članova zajednica.

Zajednica „Bartimej“ broji pedesetak članova koje je vlč. Šardi okupio posjećujući različite udruge s područja triju županija na sjeveru Hrvatske. Vlč. Šardi posjećivao je kroz šest godina različite udruge osoba s invaliditetom (OSI) te uvidio da povremeni susreti nisu dovoljni te da OSI žele imati i tjedne susrete kako bi se međusobno povezali, s obzirom da dolaze iz različitih, nepovezanih udruga. Članovi udruga poželjeli su imati i jedan duhovno-vjerski sadržaj koji im se potom i omogućio na Župi sv. Josipa u Varaždinu. Susreti su svakoga četvrtka od 16 do 19 sati, a ljetni raspored bio je malo drugačiji. Naime, susreti su se tijekom mjeseca srpnja održavali petkom od 17 sati.

Na susrete se okupljaju osobe svih oblika invaliditeta, uglavnom odrasle osobe nakon 21. godine života. No, dolaze i djeca s teškoćama u razvoju, kao i njihovi roditelji te volonteri. Susreti su i formalni i neformalni, duhovni i formativni, a integracijom OSI u život jedne župne zajednice želi se postići i (duhovni) rast Župe koja je uključiva i koja pruža podršku.

Foto: Facebook // Zajednica "Bartimej"

Početak susreta je uglavnom spontan i neformalan uz kavu i čaj, a potom slijede razne teme: katehetske, psihološke i sl. Nakon toga je organizirana kratka pauza – duhovni kutak zajednice – koja traje desetak minuta, a u 18:30 OSI priključuju se redovitoj misi na koju se okupljaju župljani sv. Josipa na varaždinskoj Banfici.

„Ovi susreti su prilika da OSI iziđu iz svojih domova. Puno im znači povezivanje i prijateljstvo, kako njima, tako i njihovim roditeljima. Njima čak i više jer na tim susretima vide da su njihova djeca prihvaćena, a u mogućnosti su i s drugim roditeljima podijeliti svoju specifičnu svakodnevicu. Roditelji svjedoče da se ovdje oni i njihova djeca osjećaju prihvaćeno, bez pogleda sažaljenja i sl.“, naglasio je vlč. Šardi koji i inače, tijekom godine, kao biskupijski povjerenik za OSI odlazi u civilne udruge OSI, ovisno o prigodama i potrebama samih udruga.

Foto: Branimir Gubić // Duhovno-ljetni susret u Ludbregu

Veći projekti ovog vida pastoralu su ljetni susreti na kojima se formiraju volonteri koji će raditi u pastoralu u sklopu Povjerenstva za pastoral OSI i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije. Također, organizira se i jedna duhovnu obnovu za članove obitelji OSI te duhovno-ljetni susret za OSI koje se međusobno upoznaju i druže s volonterima kroz tri dana u Pastoralnom centru u Ludbregu. Organiziraju se i povremene duhovne obnove te susreti različitih drugih tematika na razne prigode kroz godinu.

Neki od spomenutih projekata održali su se u srpnju ove godine u Ludbregu te je ujedno bila i prilika upoznati dvojicu članova zajednice „Bartimej“ koji doprinose svojoj zajednici i spomenutoj župi, ali i samome društvu.

Tridesetsedmogodišnji Danijel Kralj iz Lopatina, iz Župe sv. Juraj na Bregu, ima mnoge talente, a njegov invaliditet – sljepoća od rođenja – oduzeo mu je vid s kojim bi mogao promatrati svijet oko sebe kao svi oni koji s tim osjetilom sasvim normalno žive. Isti invaliditet dao mu je, s druge strane, i mnogo više, čak i više od onih „koji gledaju, a ne vide“. O čemu je riječ?

Kralj je autor četiriju pjesničkih zbirki: Put do ljubavi, mira i sreće (2000. god.), Moja lutanja (2004. god), Vrijeme za snove (2014. god), Moja radost neprolazna (2018. god.), a piše i dalje. Dobitnik je druge nagrade „Goranovo proljeće“ u kategoriji učenika osnovne škole RH za 2003. godine. Iste godine je sudjelovao na Župančičevim susretima u Sloveniji kao predstavnik Hrvatske, a pozvali su ga kao dobitnika spomenute druge nagrade. Uspješan je bio i na natjecanjima: osvojio je dva prva mjesta na županijskom natjecanju iz hrvatskog jezika, dva druga mjesta na državnom i u gimnazijskim danima prvo, drugo i treće mjesto

na županijskom natjecanju. Osnovnu školu završio je u Sv. Jurju na Bregu, Jezičnu gimnaziju u Čakovcu i Kroatistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Foto: Branimir Gubić // Danijel Kralj

Poslije studija upoznao je vlč. Leonarda Šardija, a sjeća se i točnog datuma koji je tada bio: 19. svibnja 2018., dan uoči svetkovine Duhova. Poslije se uključio i u Udruga slijepih Međimurske županije, čiji je bio i član upravnog odbora.

Voli sudjelovati u Zajednici, ali i u Crkvi. Vlč. Šardi čuo ga je kako čita na Brailleovom pismu te ga ja pozvao da čita i na misi kad se zajednica Bartimej okuplja četvrtkom na svojim susretima. Redoviti je čitač već godinama i na misi u svojoj župi. Pisao je članke za svoju župu, a ponekad članke, odnosno izvještaje sa susreta, piše i za potrebe ove zajednice, odnosno za Povjerenstvo.

Ističe kako nikad nije imao negativna iskustva sa svećenicima, a volio bi da takvo iskustvo imaju i druge OSI. „Neka budu slobodni uključiti se u život svoje Župe jer sigurno mogu u nečemu sudjelovati. I na koncu, da budemo kao Bartimej. Progledati ne znači samo gledati očima, nego da duša bude sretna, mirna i sigurna. A kad si na rubu, kad si sam i nitko te ne prihvaća, to nije ljudski ni kršćanski. Iako je tada duša prazna, ona ima vremena za popravak“, svjedoči Kralj.

Posebnu ga raduju susreti s volonterima. Kaže kako se brzo sklapaju prijateljstva na obostranu radost. Istaknuo je kako su se za vrijeme epidemije susreti održavali na platformi „Zoom“, a nazvali su ih „Virtualna kava“. Dodao je kako su svi jedva čekali da se susreti počnu održavati na Banfici.

„Izuzetno sam zadovoljan s našim povjerenikom. Uvijek je nasmijan, dobre volje, zna prilagoditi tumačenje evanđelja da svatko može razumjeti, da ne bude previše stručno za nekoga tko bi to teže shvatio. Na susretima volim proslave rođendana i imendana, imamo slobodan izbor tema. Nisu uvijek teme vjerskog sadržaja, zastupljene su teme i iz svijeta glazbe i književnosti“, svjedoči Kralj koji je pohvalio i sve ostale članove Povjerenstva za koje ističe da su uvijek susretljivi te da su svima na usluzi. Naglašava kako mnoge stvari uče jedni od drugih jer su u pitanju različiti oblici invaliditeta. „Svi ti ljudi su veliki borci i imaju snažnu volju za životom i nikad se ne predaju. Usto, naš moto, odnosno poruka i smisao zajednice je progledati srcem“, istaknuo je Kralj te naveo kako rado odlazi na koncerte „Progledaj srcem“ te na Susrete hrvatske katoličke mladeži jer, kako kaže, to ga ispunjava i podiže duh. Volio bi da su slični sadržaji dostupni i u ostatku Hrvatske.

Nakon kratke pauze tijekom razgovora, Kralj je izgovorio: „Nije dobro da čovjek bude sam!“.

Foto: Branimir Gubić // Duhovno-ljetni susret u Ludbregu

„Ta rečenica poznata nam je iz Knjige Postanke iz Biblije. I mi stvaramo i širimo pozitivne horizonte te dijelimo dobru volju, osmijeh, želju za druženjem kako bi svakoj OSI bilo lakše jer nije dobro da čovjek bude sam. Tko god dvoji bi li se priključio našoj zajednici ‘Bartimej’ neka nam se priključi jer neće ništa izgubiti, nego samo dobiti. Svi su dobrodošli“, poručio je.

Istaknuo je potom duhovno-ljetne susrete u Ludbregu na kojima osjeća posebnu radost jer upoznaje nove volontere, nove prijatelje. Kaže kako voli himnu susreta „Gradimo prijateljstvo“ jer svi je vrlo rado pjevaju, a pjesma donosi i mnoge lijepe poruke o zajedništvu. „O duhovno-ljetnom susretu dale bi se i knjige napisati jer mnogi kažu da

jedva čekaju iduću godinu da dođu na ovaj susret jer su im ta tri dana prekratka“, svjedoči Kralj.

Slično svjedočanstvo donosi još jedna osoba s invaliditetom. Riječ je o Krunoslavu Šardiju, bratu vlč. Šardija, koji boluje od cerebralne paralize i koji je oduvijek želio biti novinar. Je li danas blizu ostvarenja toga sna? Možda. Jer i ono s čime doprinosi radu i rastu Zajednice, ali i Povjerenstva, mogao bi biti put prema ostvarenju te želje.

Šardi živi u malom međimurskom mjestu – Selnici te je medijski suradnik u Povjerenstvu za pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije te piše izvještaje i uređuje njihovu Facebook stranicu. Kaže kako ga je oduvijek zanimalo novinarstvo i s radošću je 2018. pristao biti medijski suradnik u Povjerenstvu. Htio je studirati novinarstvo u Zagrebu, ali uslijed raznih životnih okolnosti to nije bilo moguće. Nakon mnogo promišljanja zaključio je da je ipak bolje ostati doma jer je situacija sa zapošljavanjem OSI jako teška, pogotovo za osobe s težim oštećenjima poput cerebralne paralize jer im je uvijek potrebna nečija pomoć i pratnja.

„Kad je ovaj pastoral pokrenut 2018. godine moj život dobio je novi smisao. Posebice se radujem susretu s volonterima. S pojedincima sam se toliko povezao da ih smatram članovima svoje obitelji. Na našim susretima vlada jedna topla i obiteljska atmosfera. Prije svega tu mislim na zajednicu Bartimej, ali i na ostale projekte u kojima sudjelujemo, poput duhovno-ljetnog susreta u Ludbregu na koji uvijek rado dolazim“, rekao je Šardi te istaknuo jedan problem za koji misli da se može jednostavno i brzo riješiti. Naime, riječ je o potrebi prilagođavanja infrastrukture Pastoralnog centra u Ludbregu. „Na ovom susretu u Ludbregu ljudi ovdje borave i spavaju, a mi – osobe u kolicima, moramo otići doma i ponovno se vraćati. Tako svaki dan, na što ja izgubim dva sata dnevno. Bilo bi dobro da se izgradi dizalo jer je to dugoročno dobra investicija“, poručio je.

Susreti zajednice „Bartimej“ jako ga izgrađuju jer voli slušati druge ljude, njihove životne priče i svjedočanstva. „Velik mi je to poticaj posebice u trenucima kad me uhvate velike krize. Tada je dovoljno nekoga nazvati i razgovarati o tome. U našoj zajednici to mogu s mnogima jer u njih imam povjerenja. Kroz protekle tri godine u zajednici smo se svi lijepo i čvrsto povezali jer smo gotovo uvijek ista ekipa“, svjedoči Šardi.

Foto: Branimir Gubić // Projektni tjedan Bartimej

Na to se nadovezao te naglasio kako je potreban veći angažman župnika koji bi morali više promovirati rad ovog pastorala i da se čuje za ovu zajednicu. „Često sam znao čuti od svećenika da su dobili obavijest o održavanju susreta, ali nisu to smatrali važnim za oglasiti svojim vjernicima. Mislim da se mnogo informacija i aktivnosti našeg Povjerenstva vrlo lako mogu pronaći na mrežnoj biskupijskoj stranici te na našim društvenim mrežama. Potrebno je pokazati samo malo entuzijazma“, poručuje.

Uslijed svih Šardijevih fizičkih nedostataka, računalom se vrlo dobro služi. Kako bi napisao izvještaj, služi se natuknicama nekoga tko bilježi pokoju informaciju sa susreta, a mnogo toga i sam zapamti, te potom u udobnosti svoga doma piše izvještaje i članke koje objavljuje na Facebooku. Sve ovo radi na volonterskoj bazi. Istaknuo je kako je zbog toga sretan jer sudjeluje i doprinosi sa svojim znanjem i iskustvom koje je stekao kroz proteklih šest godina rada u Povjerenstvu.

Ova dva primjera, a ima ih još mnogo – kako u zajednici „Bartimej“, tako i u drugim zajednicama osoba s invaliditetom u Hrvatskoj – svjedoče kako OSI itekako mogu pridonijeti u pastoralu i poslanju Crkve. Također su primjer da u govoru o njima, zapravo trebamo govoriti o nama, jer svi smo na istome putu i svi idemo zajedno do istoga cilja.

U sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije nastao je i kratak video koji sve opisano zorno prikazuje, a koji se može pogledati u priloženom video zapisu.

Autor: Branimir Gubić, vanjski suradnik Hrvatske katoličke mreže
(branimir.gubic@hkm.hr)

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Mi ne oni – inkluzija osoba s invaliditetom u život i poslanje Crkve

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2024 Hrvatska katolička mreža